

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50307-11-20 סקטור אפיקים בע"מ ואח' נ' yang ming marin transport corp ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

5.3.21

מספר בקשה: 11

1. בי.אם. אנד בי.אל. קבוצת מסחר בע"מ
 2. סקטור אפיקים בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד גיל רון ואהרון רבינוביץ

המבקשות

נגד

1. Yang Ming Marin Transport corp
2. Sealand Europe a/s
3. Mediterranean Shipping Company s.a

המשיבות

1

החלטה

2

3 1. לפניי בקשת המבקשות למתן צו חוסם נגד המשיבה 3, Mediterranean Shipping
4 Company S.A (להלן: "המשיבה"), האוסר עליה לנקוט ולקדם כל הליך בבית
5 המשפט באנגליה, שנועד לחסום, לעכב, לסכל או למנוע את בירור בקשת האישור
6 והתובענה הייצוגית שהוגשה לבית המשפט בישראל (להלן: "הבקשה לצו חוסם").

7

8 2. המבקשות הגישו ביום 19.11.20 בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד שלוש
9 המשיבות, שהן חברות הובלה ימיות ("הבקשה לאישור").

10 עניינה של הבקשה לאישור, בקליפת אגוז ובאופן כללי, היא "דמי הצפיפות" שנגבים
11 מסוחרים (יבואנים או יצואנים) כתוצאה מצפיפות חריגה בנמל ימי (בין נמל המוצא
12 לבין נמל היעד), שנועד לממן הפסדים בגין מצב בו האוניות מנועות מלהיכנס לנמל
13 עקב צפיפות או שביתה.

14

15 3. ביום 14.2.21 הגישה המשיבה בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף בשל תניית
16 שיפוט ייחודית זרה, וכי ישראל איננה הפורום הנאות לדון בסכסוך; הבקשה הועברה
17 לתשובת המבקשות.

18

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50307-11-20 סקטור אפיקים בע"מ ואח' נ' yang ming marin transport corp ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

5.3.21

- 1 4. המשיבה הודיעה ביום 28.2.21 שהיא פנתה לבית המשפט הגבוה באנגליה
- 2 בבקשה ליתן צו חוסם כנגד המבקשות בגין ההליך שננקט כאן; בית המשפט הגבוה
- 3 באנגליה קבע את הבקשה לפניו לדיון ליום 19.3.21.
- 4 לאור הודעה זו, הוגשה "בקשה דחופה לצו חוסם, בקשה לקיום דיון דחוף ובקשה
- 5 למתן צו ארעי במעמד צד אחד" היא מושא החלטה זו.
- 6
- 7 5. לאחר שעיינתי בבקשה לצו חוסם, אני סבור שיש לדחות אותה אף ללא צורך
- 8 בתשובה, וזאת מהטעמים והנימוקים שלהלן.
- 9
- 10 6. סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 מקנה לבית המשפט
- 11 סמכות כללית למתן סעדים, לרבות צווים: " ... צו עשה, צו לא תעשה, צו ביצוע בעין
- 12 וכל סעד אחר, ככל שייראה לנכון בנסיבות שלפניו".
- 13 הפסיקה הכירה בכך שהתיבה "כל סעד אחר" מצביעה על כך שהמדובר ברשימה
- 14 פתוחה, המאפשרת לבתי המשפט ליצור סעדים חדשים ולקבוע את אופן הפעלתם,
- 15 ואכן בתי המשפט הוציאו מלפניהם צווים החוסמים את דרכו של מתדיין ספציפי
- 16 לנקוט בהליכים משפטיים. הצווים ניתנים באופן אישי כנגד הצד הספציפי (in
- 17 Personam).
- 18
- 19 7. משמעותו המעשית של הצו החוסם היא פגיעה בזכות הגישה לערכאות, ובמקרים
- 20 בהם מבוקש ליתן צו חוסם כנגד ניהול הליך בפורום זר, כפי שמבוקש בענייננו,
- 21 מהווה הדבר גם פגיעה בעקרון כיבוד הערכאות הזרות.
- 22
- 23 8. האפשרות העיונית להעניק צו חוסם, אשר ימנע מבעל דין לפתוח בהליך במדינה
- 24 זרה, נדון לראשונה בהרחבה על ידי בית המשפט העליון ב רע"א 714/96 פריסקל
- 25 נ' אורנשטיין, פ"ד מט(5) 759, (1996) (להלן: "עניין פריסקל").
- 26 בפסק הדין בעניין פריסקל התווה בית המשפט העליון את השיקולים להפעלת שיקול
- 27 דעתו של בית המשפט בבואו ליתן צו חוסם, תוך שהוא מבהיר שאין המדובר
- 28 ברשימה סגורה:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50307-11-20 סקטור אפיקים בע"מ ואח' נ' yang ming marin transport corp ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

5.3.21

- 1 ראשית יש לבחון האם פתיחתו של ההליך הזר מהווה ניסיון לפגוע במבקש הצו או
2 למנוע ממנו זכות המגיעה לו בדין; שנית, האם פתיחת ההליך הזר נעשתה לצורכי
3 איום או סחיטה; שלישית, האם פתיחת ההליך הזר פוגעת בעקרונות צדק מהותיים
4 ודיוניים. מעל כל אלו, עומד שיקול הצדק המוכרע בהתאם לנסיבות העניין.
5
- 6 9. צא ולמד; סמכות ליתן צו חוסם אינה במחלוקת, אולם אופיו הקיצוני והייחודי של הצו
7 החוסם מחייבים את בית המשפט לנהוג משנה זהירות בהפעילו את שיקול הדעת
8 המסור לו בהענקת הצו ולתתו אך ורק במקרים נדירים וחריגים במיוחד (ראו: **רע"א**
9 **778/03 אינטר-לאב בע"מ נ' Israel Bio Engineering Project**, פ"ד נז(5)
10 772, 769 (2003)).
11 להשלמת הדברים יוער שבאנגליה יינתן צו חוסם כשהוא נחוץ למנוע אי-צדק;
12 בארצות הברית נמנעים בתי המשפט בדרך כלל ליתן צו חוסם, אלא אם המשך
13 ההליכים מחוץ לארצות הברית יוליו ל – Fraud, gross wrong, or oppression,
14 ובישראל הכלל שנקבע בפסק הדין בעניין פריסקל הוא שיקול הצדק המוכרע על פי
15 נסיבות המקרה, היינו – על בית המשפט שהוגשה לפניו בקשה למתן צו חוסם,
16 להכריע בשאלה אם סבור הוא שההליך בחוץ לארץ הוא קנטרני או כזה שהוגש
17 בכוונה רעה, שמן הצדק למנוע את המשך הדין בו (להרחבה ראו פסק הדין בעניין
18 אינטר-לאב).
19
- 20 10. אם כך, יש לבחון האם יש מקום ליתן צו חוסם כנגד המשיבה בפני הליך בבית
21 המשפט הגבוה באנגליה כמבוקש.
22 המבקשות טוענות בבקשה למתן צו חוסם, כי פניית המשיבה לבית המשפט הגבוה
23 באנגליה נועדה על מנת לסכל את בירורה של התובענה בישראל.
24 בנוסף, טוענות המבקשות שהמשיבה פנתה לבית משפט זה במסגרת הבקשה
25 לאישור ועתרה לסילוקה בשל תניית שיפוט זרה ייחודית, בטענה כי בתי המשפט
26 באנגליה הם הפורום הנאות, ומשפנתה לבית משפט זה עובר לפנייה לבית המשפט
27 באנגליה, פניה זו מונעת מניה וביה את בירור הבקשה שעניינה סמכות השיפוט כאן.
28

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50307-11-20 סקטור אפיקים בע"מ ואח' נ' yang ming marin transport corp ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

5.3.21

- 1 לשיטת המבקשות – פנייה לבית המשפט האנגלי, אין משמעה אלא התערבות
2 בהליך כאן.
3
4 11. אין בידי לקבל את טענות המבקשות.
5 לא די להראות שהפנייה לערכאה הזרה עלולה להתערב בהליך כאן – **אלא שעל**
6 **המבקשות להצביע על פגיעה ממשית בהן עקב ניהול המשפט שם**, כפי שנקבע
7 בפסק הדין פריסקל.
8 בענייננו, הוגשה בקשה לסילוק על הסף בשל תניית שיפוט ייחודית זרה.
9 על פני הדברים, אין המדובר בבקשה לסילוק חסרת בסיס; כבר בבקשה לאישור היו
10 מודעות המבקשות לשאלת תניית השיפוט באנגליה, וייחדו את החלק השישי לבקשה
11 לאישור שכותרתו "יש לנהל את ההליך בישראל לפי הדין הישראלי ולחילופין לפי
12 הדין הזר" לדיון בסוגייה זו (ראו סעיפים 82-102 לבקשה לאישור).
13 גם המשיבות מכירות בקושי ומנסות – כבר בראשית הדרך – להתמודד איתו, אולם
14 כאמור יש להדרש לעניין בשל הבקשה לסילוק על הסף. כאמור, תשובה לבקשה
15 לסילוק טרם הוגשה, ולכן טרם התבררה.
16
17 12. מעבר לטענה הכללית של המבקשות שההליך הזר נועד לפגוע בהליך כאן, לא
18 הבהירו המבקשות כיצד פוגע בהן ניהול ההליך שם פגיעה של ממש;
19 טענות כלליות כי אין באנגליה הליך של תביעה ייצוגית, לא יכולות, בכבוד הראוי,
20 לסייע; **תובענה ייצוגית איננה זכות מהותית**, אלא מהווה כלי דיוני שנועד להגביר
21 את אכיפת הזכויות שלגביהן התביעה הפרטנית אינה ההליך היעיל והמעשי (ראו:
22 דברי ההסבר להצ"ח תובענות ייצוגיות, הצ"ח ממשלה 256 מיום 26.1.06).
23 שנית – גם אם באנגליה לא קיים ההליך של התובענה ייצוגית, הרי עדיין ניתן לקיים
24 שם הליך מרובה תובעים (ראו נספח 4 לבקשה לסילוק על הסף).
25
26 13. זאת ועוד; גם טענת המבקשות שהמדובר בתניות מקפחות לפי חוק החוזים
27 האזרחיים הישראלי – אינה יכולה להוות טעם שיצדיק מתן הצו. הרי גם לשיטת
28 המבקשות עצמן יכול וההליך כאן יתברר בהתאם להוראות הדין האנגלי, כך שאין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 50307-11-20 סקטור אפיקים בע"מ ואח' נ' yang ming marin transport corp ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

5.3.21

להיתלות בטענות מתחום דיני ההחזים האחידים הישראלי, אם ההליך יתברר על פי
הדין האנגלי, ויכול שטענות אלה לא תתבררנה כלל.

14. לא זו אף זו; שומה עלי לנקוט משנה זהירות בהפעלת שיקול הדעת בהענקת הצו
החוסם, וכאמור בהלכה, להעניקו רק במקרים נדירים וחריגים במיוחד. האיפוק
והריסון נדרשים במיוחד כאשר המדובר במשיבה שאיננה תאגיד ישראלי, הפונה
לבית המשפט באנגליה, ויש בכך משום התערבות ממשית בהליכים המתנהלים
בבית המשפט באנגליה, בניגוד לעקרון כלל כיבוד הערכאות.

אין בידי לקבל את טענת המבקשות שפניית המשיבה לבית המשפט באנגליה
נעשתה בחוסר תום לב. הגשת תביעה לערכאה זרה בעת שמתנהל הליך בישראל,
אינה מהווה היא כשלעצמה שמדובר בהליך קנטרני, וכי המדובר בחוסר תום לב
(ראו: רע"א 1743/12 יונס נ' גוטקינד (ניתן ביום 11.4.12, פורסם באתרים
משפטיים)).

15. מכל האמור לעיל אני סבור שהמבקשות לא הרימו את הנטל להוכיח ששיקולי צדק
מובילים למסקנה שיש לחסום את המשיבה מניהול ההליך בו נקטו בבית המשפט
באנגליה, ובפרט כי לא מדובר בתביעה קנטרנית שהוגשה מתוך כוונה רעה.

16. לפיכך - הבקשה למתן צו חוסם נדחית.
משלא התבקשה תשובה, אינני עושה צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"א אדר תשפ"א, 05 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

עודד מאור, שופט